

Azerbajdzsán

– Üzletkötés és vállalat alapítás – tudnivalók magyar vállalkozók számára –

Tartalom

Tartalom	1
Alapadatok.....	3
1. Történelmi áttekintés.....	3
2. További hasznos információk angol nyelven	5
Gazdasági helyzet	6
1. Legfontosabb indikátorok.....	6
2. A külkereskedelem fő jellemzői.....	7
3. Gazdasági helyzet	7
4. További hasznos információk magyar nyelven.....	9
5. További hasznos gazdasági információk angol nyelven.....	9
Kétoldalú kapcsolatok Magyarországgal	10
1. Politikai, államközi kapcsolatok	10
2. Gazdasági, kereskedelmi, befektetési kapcsolatok	10
3. Idegenforgalmi kapcsolatok	12
Jogi, szabályozási környezet.....	12
1. Azerbajdzsánból Magyarországra történő behozatal (import) szabályozása.....	12
2. Magyarországról Azerbajdzsánba irányuló kivitel (export) szabályozása	13
3. Vállalat alapítás	14
4. Ingatlanvásárlás.....	16
5. Egyéb.....	16
6. További hasznos jogi információk angol nyelven.....	16
Vállalatfinanszírozás, üzletfejlesztés.....	17
1. Eximbank országgockázati besorolás	17
2. Helyi fejlesztési bank	17
3. Helyi befektetés-ösztönzési szervezetek.....	18
4. Üzletfejlesztés, kamarai hálózat.....	18
5. Tenderlehetőségek	18
Praktikus információk	19

1. Magyar nagykövetség és konzuli hivatal	19
2. Beutazási feltételek.....	19
3. Egészségügyi helyzet.....	20
4. Közbiztonság	20
5. Infrastruktúra, közlekedés	21
6. Repülőterek.....	22
7. Banki szolgáltatások elérhetősége	22
8. Egyéb.....	23
Kultúra.....	24
1. Vallás, vallási szokások	24
2. Fontosabb ünnepek.....	24
3. Üzleti etikett, tárgyalási szokások	24
4. További hasznos információk a kultúráról angol nyelven	26
További információk, linkgyűjtemény	26
1. Általános információk	26
2. Baku.....	27
3. Angol nyelvű híroldalak	27
4. Repterek, légitársaságok	27

Alapadatok

Hivatalos név: Azerbajdzsán Köztársaság (hivatalos), Azeri Köztársaság (elfogadott)

Főváros	Baku
Közigazgatási felosztás	59 körzet vagy járás, 11 körzeti jogú város és 1 autonóm köztársaság
Államforma	köztársaság
Kormányzat	a végrehajtó hatalom az elnök kezében összpontosul; a kormány az elnöknek felelős – ő nevezi ki a minisztereket és a miniszterelnököt is (elnöki köztársaság)
Pénznem	Azeri manat (AZN), 1 manat = 100 qəpik
Hivatalos nyelv	azeri
Beszélt nyelvek	orosz, örmény
Területe	86 600 km ²
Lakossága	9,780,780 (2015. júliusi becslés)*
Éves népességszaporulat	0,96% (2015-ös becslés)*
Időeltolódás	GMT + 3 óra
Etnikai megoszlás	azeri 90,6%, lezguin 2,2%, orosz 1,8%, örmény 1,5%
Vallások	muzulmán 93,4%, orosz ortodox 2,5%, örmény apostoli 2,3%, egyéb 1,8%
Nemzeti ünnep	május 28. (Köztársaság Napja, az 1918-as független köztársasággá válás évfordulója)

Forrás: <http://en.wikipedia.org/wiki/Azerbaijan>; <http://hipa.hu/Region/Azerbaijan/Info>

* http://www.indexmundi.com/azerbaijan/demographics_profile.html

Azerbajdzsán a Kaukázus legnagyobb országa. Keleten a Kaszpi-tenger, északon Oroszország, északnyugaton Grúzia, nyugaton Örményország és Törökország, délen Irán határolja. Legnagyobb városai Baku, Sumqait, Ganja, Mingachevir és Lankaran.

1. Történelmi áttekintés

A mai Azerbajdzsán gazdag és változatos történelmének viszont csak kis részében volt szuverén állam. 1918-ban vált először független köztársasággá.

A területet i. e. 550 körül az Achaimenidák hódították meg – ekkor a térség a Méd Birodalom részét képezte. A következő évszázadokban számos népcsoport – köztük a szeleukida görögök és a parthusok – hatoltak be a területre vagy telepedtek le ott. Az első jelentős államot az i. e. IV. században a kaukázusi albánok alapították, melynek egy része hamarosan behódolt a szomszédos Örményországnak, de a parthusok és a rómaiak is küzdöttek a terület feletti befolyásszerzésért. A függetlenséget 252-ig sikerült megtartani, amikor immár a teljes állam a Szaszanida uralkodók vazallusává vált. Ebben az időszakban történt meg a kereszténységre való áttérés, mely a VIII. század iszlám hódításaiig dominálta a vallási életet.

A középkorra a keresztény hagyomány feledésbe merült, mikor a Bizánccal és a Szaszanidákkal való küzdelemből az Omajjád Kalifátus került ki győztesen. Hamarosan a rivális Abbászida dinasztia szerzett hatalmat, amelynek bukása után anarchikus időszak következett a szalarida, a szadzida, a saddadita, a ravvadida és a bújida dinasztiák folytonos küzdelmeivel. A harcoknak a szeldzsuk törökök hódításai vetettek véget, akiktől viszont Timur Lenk ragadta el a hatalmat – a területet birodalmának részévé téve. Az ő halála után a Karakojunlu és az Akkojunlu rivális államok emelkedtek fel. A terület azonban hosszú ideig Oroszország és a Perzsa Birodalom közötti viaskodás színtere volt – melyből, az elaprózódó kisállamok miatti megosztottságtól is segítve, az orosz fél került ki győztesen. A türkméncsáji szerződéssel 1828-ban Oroszország megszerezte a mai Azerbajdzsán területét (az állam mai határai ekkor alakultak ki).

Az első világháborúban Oroszország összeomlott – ez pedig lehetőséget adott a függő kaukázusi területek önállósodására. Örményországgal és Grúziával Azerbajdzsán egy néhány hónapig fennálló Transzkaukázusi Demokratikus Szövetségi Köztársaságot hozott létre. A szövetség májusi feloszlását követően kiáltották ki a független Azerbajdzsáni Demokratikus Köztársaságot – létrehozva a muszlim történelem első demokratikus parlamentáris köztársaságát. Az orosz területek politikai újjászervezésével viszont a szovjet 11. hadsereg 1920 áprilisában megszüntette a független azeri államiséget, s helyébe a Bakuban kikiáltott Azerbajdzsáni Szovjet Szocialista Köztársaságot állította. 1922-ben Azerbajdzsán, Örményországgal és Grúziával együtt a Transzkaukázusi Szovjet Szövetségi Szocialista Köztársaság elnevezésű szovjet tagállam részévé vált, melynek 1936-os feloszlásától kezdve az Azerbajdzsáni Szovjet Szocialista Köztársaság a Szovjetunió egyik tagállama lett.

Azerbajdzsán erőforrásaira jelentős mértékben támaszkodott a Szovjetunió – a második világháborúban Azerbajdzsán számított az egyik legfőbb olajellátónak, de közel 600 000 azerbajdzsáni katona a náci Németország elleni harcokban is részt vett. Adolf Hitler az Edelweiss hadműveletben kísérletet tett e stratégiai fontosságú kaukázusi terület elfoglalására, de kudarcot vallott.

A szovjet uralom nem szakadt meg a világháború befejeztével; ez csak a Szovjetunió összeomlásával történt meg. A kialakuló hatalmi vákuumban viszont felerősödtek a szovjet uralom utolsó éveinek etnikai konfliktusai. A 1991. október 18-án Azerbajdzsán Legfelsőbb Tanácsa által kikiáltott függetlenség időszakát az Örményországgal Hegyi-Karabahért vívott háború árnyékolta be – noha 1994-re a háború befejeződött, az azeri-örmény határon fekvő Hegyi-Karabah hovatartozásában nincs egyetértés, hivatalosan pedig békekötés sem történt még.

A rendszerváltást követően a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának tagja, Gejdar Alijev került az elnöki székbe. 2003-as halálától a fia, Ilham Alijev az ország elnöke. A 2010-es választásokon a kormányzó Új Azerbajdzsán Párt a szavazatok 45,8 százalékát szerezte meg, míg az Alijevhez közeli, független képviselők 48,2 százalékot kaptak.

Forrás: http://en.wikipedia.org/wiki/Azerbaijani_parliamentary_election_2010;

<http://hu.wikipedia.org/wiki/Azerbajdzs%C3%A1n#T.C3.B6rt.C3.A9nelem>;

<http://en.wikipedia.org/wiki/Azerbaijan>

http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_Azerbaijan#Khanates_of_late_18th_and_early_19th_centuries;

<http://azerbajjanamericaalliance.org/history>)

2. További hasznos információk angol nyelven

Az ország politikájáról:

CIA World Factbook:

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/aj.html>

A politikai rendszerről:

http://www.azerbaijan.az/GeneralInfo/PoliticalSystem/politicalSystem_e.html

<http://globaledge.msu.edu/countries/azerbaijan/government>

Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/Politics_of_Azerbaijan

Freedom House: <http://www.freedomhouse.org/country/azerbaijan>

Napi politikai hírek: <http://www.news.az/articles/politics>

Linkgyűjtemény:

https://www.princeton.edu/~achaney/tmve/wiki100k/docs/Politics_of_Azerbaijan.html

Politikai pártok felsorolása:

http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_political_parties_in_Azerbaijan

Az ország földrajzáról:

Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/Geography_of_Azerbaijan

CIA World Factbook:

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ae.html>

Worldatlas.com: <http://www.worldatlas.com/webimage/countrys/europe/az.htm>

<http://www.azerb.com/az-geog.html>

http://www.azerbajjans.com/content_455_en.html

<http://www.factfish.com/country-category/azerbaijan/geography+and+agriculture>

http://www.azerbaijan.az/portal/Nature/General/generalInfo_e.html

Az ország történelméről:

Újkori kronológia: <http://www.bbc.com/news/world-europe-17047328>

Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_Azerbaijan

Lonely Planet online útikönyv: <http://www.lonelyplanet.com/azerbaijan/history>

Történelmi dokumentumok és térképek:

http://www.azerbaijan.az/portal/History/General/generalInfo_e.html

A terület történelme az iszlám vallás felvétele előtt:

<http://www.iranicaonline.org/articles/azerbaijan-iii>

Az ország történelme az elnök weboldalán: <http://en.president.az/azerbaijan/history>

CIA World Factbook:

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/aj.html>

Azerbajdzsán amerikai nagykövetségének honlapján:

<http://www.azembassy.us/azerbaijan/history.html>

Gazdasági helyzet

1. Legfontosabb indikátorok

Legfontosabb indikátorok											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
GDP (milliárd USD)*	13,2	21,0	33,1	46,4	44,3	52,9	64,8	68,7	73,5	75,2	63,9
Egy főre jutó GDP (USD)*	1578	2473	3851	5575	4950	5843	7190	7394	7812	7886,5	5739****
Egy főre jutó GNI (USD)*	1270	1890	2710	3870	4800	5370	5530	6290	7350	7600	n.a.
GDP növekedési üteme (% év/év)*	26,4	34,5	25,0	10,8	9,4	4,9	0,1	2,2	5,8	2,8	1,1
Ipari termelés növekedési üteme (%)*	43,4	49,0	32,8	6,9	8,2	5,3	-2,6	18,6	1,8	-1,7	2,4
Infláció (fogyasztói)	9,7	8,3	16,7	20,8	1,5	5,7	7,8	1,1	5,4	1,4	4,2
Exportvolumen (milliárd USD)	8,3	14,0	22,5	32,1	22,9	28,7	37,2	36,9	35,8	28,26	16,3
HDI (Emberi Fejlettségi Index)**	0,746	0,729	0,787	0,724	n.a.	0,743	0,743	0,745	0,747; 76. hely 187 ország-	0,303, 78. hely 188 ország-	n.a.
GCI (Globális Versenyképességi Index)***	n.a.	4,12	4,07	4,1	4,3	4,29; 57. hely ország-	4,31; 55. hely ország-	4,41; 46. hely ország-	4,51; 39. hely 148 ország-	4,5; 39. hely 148 ország-	4,5; 38. hely 144 ország-

Forrás: *<http://databank.worldbank.org/data/views/reports/tableview.aspx>

**HDI értékek forrásai: <http://hdr.undp.org/en/statistics/>, kategória: „magas”;

http://akgul.bilkent.edu.tr/hdr/2006/statistics/countries/country_fact_sheets/cty_fs_AZE.html;

[http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_Human_Development_Index_\(2009\)](http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_Human_Development_Index_(2009))

http://www.newworldencyclopedia.org/entry/List_of_countries_by_Human_Development_Index

<http://www.nationmaster.com/country-info/stats/Economy/Human-Development-Index>;

***<http://www.weforum.org/issues/competitiveness-0/gci2012-data-platform/>

****<https://knoema.com/sijweyg/gdp-per-capita-ranking-2015-data-and-charts>

2. A külkereskedelem fő jellemzői

A külkereskedelem fő jellemzői

Legfontosabb exportpartnerek	Olaszország 22%, Indonézia 9.2%, Németország 8.8%, Izrael 8.1%, Franciaország 7% (2014)
Legfontosabb exporttermékek	kőolaj és földgáz (90%), gépek, pamut, élelmiszer
Importvolumen	8,414 milliárd USD (2015, becslés)
Legfontosabb importpartnerek	Oroszország 14.3%, Törökország 14%, Nagy-Britannia 10.7%, Németország 7.7%, Kína 7.6%, USA 6.1%, Ukrajna 4.6% (2014)
Legfontosabb importtermékek	gépek és felszerelések, olajtermékek, élelmiszer, fémek, vegyianyagok

Forrás: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/aj.html>; <http://atlas.media.mit.edu/profile/country/azel>

3. Gazdasági helyzet

Azerbajdzsán a Dél-Kaukázus legnagyobb potenciálú gazdasága, amely az elmúlt tíz évben dinamikus fejlődést mutatott. Alapvetően a jelentős szénhidrogénkészleteknek és a magas olajáraknak köszönhetően 2004-2014 között a GDP 3,5-szeresére nőtt, az országban közel 200 Mrd USD beruházás valósult meg. Tudatos gazdasági diverzifikációs és infrastruktúra-fejlesztési programok zajlanak, így 2015 végén az ún. „non oil” szektor aránya a gazdaságban már 69%-ot ért el. (2012-ben ez az arány még 53,5% volt). 2015 végén a GDP-ből az ipar 36,7%-kal az építőipar 13,7%-kal, a mezőgazdaság 5,9 %-kal, a szolgáltató szektor 38,7%-kal részesedett.

2014 végétől az olajárak esésével Azerbajdzsán gyors gazdasági fejlődése megtorpant. A 2014-ben még 2,4%-os gazdasági növekedés 2015-ben csak 1,1%-ot ért el, az egy főre eső GDP pedig egy év alatt csaknem egyharmaddal, 7.986 USD-ről 5.559 USD-re esett. Az ipari termelés 2,4%-kal emelkedett, a mezőgazdaság a kedvező időjárásnak köszönhetően 6,7%-kal növelte kibocsátását. Kőolajból 2015-ben 0,8%-kal kevesebbet, 41,69 millió tonnát hoztak felszínre, a földgázkitermelés 1,1%-kal nőtt és 29,74 Mrd köbméter volt. A lakásépítés 13%-kal esett vissza, az ICT szektor 6,8%-kal bővült. Az infláció felgyorsult, de éves szinten még kezelhető, 4%-os mértékű maradt. 2015-ben Azerbajdzsán külkereskedelmi forgalma mintegy 20%-kal esett vissza és 25,78 milliárd USD volt, ebből az export 16, 56 milliárd USD, az import 9,22 USD. Az export 25%-kal csökkent, az import lényegében szinten maradt.

2015-ben a nehézségek dacára sikerült megőrizni az ország pénzügyi stabilitását, egyensúlyban tartani a költségvetést, a kormányzat pedig teljesítette szociális vállalásait. Ütemterv szerint haladtak a nagy projektek, főleg presztízs célt szolgáltak, de sikeresen lezajlottak a bakui 2015. évi első Európai Játékok. Hasonlóan látványos projekt a Bakui Forma-1 városi futam 2016. június 17-19 közötti megrendezése, amelynek előkészületei ütemesen zajlanak.

2016 első negyedében Azerbajdzsánnak 100%-kal elértéktelenedett nemzeti valutával, a gazdaság szerkezeti problémáival, gyorsan apadó devizatartalékokkal, csökkenő állami bevételekkel, felpörgött inflációval és ezek nyomán kiéleződő szociális feszültségekkel kellett szembenéznie. Kedvezőtlen a regionális gazdasági környezet is. Gazdasági paradigmaváltásra van szükség, felül kell vizsgálni az olaj-szektorra épülő

gazdaságfejlesztési modellt, javítani az export versenyképességét, és a forrásokkal hatékonyabban gazdálkodó, áttekinthetőbb irányítási mechanizmusokat kialakítani. A reáliák figyelembe vételével februárban újraírták a 2016-os költségvetést. A büdzsében kiemelten kezelik a szociális vállalatokat és a védelmi kiadások is magasak maradnak, de a fejlesztési fejezetek csökkentek, jóllehet általános célként megmarad a diverzifikáció folytatása. Ugyanakkor az EU számára is fontos nagy energetikai és közlekedési projektek (Shah-Deniz mezők fejlesztése, Déli Gázfolyosó építése, BTK befejezése stb.) folytatódnak, és valószínűleg sikerül szinten tartani az olajkitermelést is. Egyelőre nem módosult és 2018-tól várható, hogy a Déli Földgázfolyosón elindul az első gáz (Európába csak 2019-2020-tól). Az átmeneti időszak nehézségei áthidalásához Azerbajdzsán jelentős, 40 Mrd USD körüli nemzetközi tartalékkal rendelkezik, de nemzetközi pénzügyi szervezetekkel tárgyal külső források igénybe vételéről. Azerbajdzsán külföldi eladósodottságának a GDP-hez viszonyított aránya mindössze 18%.

A 2016. évi gazdasági kilátások nem kedvezőek, az első negyedévben 3,5%-kal csökkent a GDP, nominálisan 12,59 Mrd manatot tett ki. Kedvezőtlen hogy – a korábbi bejelentésekkel ellentétben – a non-oil szektor teljesítménye 5,7%-kal esett, viszont az olajalapú ágazatokban 0,8% volt a növekedés. A mezőgazdaság 2,7%-kal bővült, az iparban 0,6%-os csökkenést könyveltek el. Az első negyedéves infláció 11,8%-os volt (az élelmiszerárak 13,1%-kal emelkedtek), a beruházások 34,2%-kal estek.

A külkereskedelemben is kedvezőtlenek a tendenciák: 2016 első negyedében a szaldó negatívba váltott és 45 M USD hiányt mutatott (2015. azonos időszakában még 955 M USD volt a többlet). Január-márciusban az áruforgalom 38%-kal csökkent és 3,606 Mrd USD-t tett ki. Az export 47%-kal, az import 25%-kal esett, rendre 1,78 Mrd, ill. 1,825 Mrd USD volt. Az export 88%-kát a szénhidrogének és származékaik adták, az agrár-élelmiszeripari kivitel 3,6%-kal részesedett. Azerbajdzsán 140 országgal kereskedett.

Az ország exportjának közel 90 százalékát, GDP-jének pedig 31 százalékát a szénhidrogének adják, ami jelentős kitettséget jelent az világpiaci olajár ingadozásainak és egy kevésbé kiegyensúlyozott gazdasági szerkezettel jár együtt. Ezért a gazdasági szerkezet diverzifikálása érdekében a kormány 2009-től egy szociális-gazdasági fejlesztési program végrehajtását kezdte meg – célul tűzték ki a szénhidrogének GDP-ből való részesedésének 20 százalékra csökkentését 2020-ra. A nem kőolajra és földgázra épülő szektor 2011-től 2013-ig minden évben közel 10 százalékkal növekedést ért el, míg az előbbi 9 és 5 százalékos zsugorodást követően csak 2013-ban kezdett el ismét – 0,9 százalékkal – növekedni.

A nem szénhidrogéneken alapuló szektorok teljesítményét a piacgazdaságra való áttérés lassúsága és a folyamatot jellemző korrupció csökkentti (a TI CPI index értéke szerint a megfigyelt 175 ország között, nagyon hátul, a 126. helyen áll). A kormány elsősorban erre a kiterjedt területre igyekszik befektetőket vonzani (ide tartozik a mezőgazdaság, élelmiszeripar, alternatív energiaipar, turizmus, ICT, szállítás és logisztika, építőipar, vegyipar, hulladékkezelés és könnyűipar). Az üzleti környezet ugyanakkor fejlődik fejlődésen ment át az elmúlt években; a vállalkozásalapítás egyszerűsége és gyorsasága Azerbajdzsán számára a Világbank 2014-es Starting a Business rangsorában 189 ország közül a 7. legjobb helyet biztosítja. A gazdasági tevékenység egésze viszont koránt sem ilyen egyszerű – az építési engedélyek megszerzésének egyszerűségét tekintve a 114. (míg 2013-ban még csak a 181.) helyen áll, a zavartalan elektromos energiaellátás biztosítása a

rangsor alapján szintén nehéz – 110. hely (2013 - 181. hely). A tulajdonjogok bejegyzése és a szerződések kikényszeríthetősége ezzel szemben a 22. illetve a 40. helyet biztosítja az országnak.

A gazdasági környezet fejlődése tehát érezhető, de a kívánatosnál lassabb folyamat – ezért, s mivel a nem energiaszektor fejlődése a külföldi működőtőke befektetésektől függ – az ország sikerességét hosszú távon továbbra is az energiatermelés biztosíthatja. A kormány fontos célja, hogy az energiaexport bevételeiből létrehozott pénzügyi alapok segítségével erősítse a nem energiaszektor versenyképességét és növelje a szektor által kínált munkahelyek számát. Az exportbevételek fenntartásának alapjai továbbra is a Baku-Tbiliszi-Ceyhan, a Baku-Novorossiysk és a Baku-Supsa kőolajvezetékek lesznek. Azerbajdzsán erősen törekszik gázkitermelésének növelésére és a déli gázfolyosó létrehozására – mely szándék jól jelzi az orosz gazdasági orientáció csökkenését és az Európával való gazdasági kapcsolatok erősödését.

Forrás, további hasznos információk angol nyelven:

<http://www.azerb.com/az-econ.html>, <http://en.wikipedia.org/wiki/Azerbaijan>,

<http://hipa.hu/Region/Azerbaijan/Info>, <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/aj.html>,

<http://www.worldbank.org/content/dam/Worldbank/document/Azerbaijan-Snapshot.pdf>,

<http://en.trend.az/business/finance/2135614.html>

<http://www.transparency.org/country#AZE>

<http://www.doingbusiness.org/rankings>

http://www.azpromo.az/uploads/doing_business_2015/Doing_Business_in_Azerbaijan_Guide_2015.pdf

4. További hasznos információk magyar nyelven

Magyar Nemzeti Kereskedőház: <http://tradedhouse.hu/hu>

Business Hungary: <http://businesshungary.gov.hu/orszagismerteto?orszagismerteto-azerbajdzsan>

5. További hasznos gazdasági információk angol nyelven

CIA Factbook: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/aj.html>

ENSZ fejlesztési program, Humán Fejlettségi Index: <http://hdr.undp.org/en/data>

Versenyképességi Index: <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2015-2016/>

A Világbank adatbázisa: <http://data.worldbank.org/country/azerbaijan>

A Világbank tanulmánya:

<http://www.worldbank.org/content/dam/Worldbank/document/Azerbaijan-Snapshot.pdf>

Az állami statisztikai bizottság weboldala angol nyelven:

<http://www.stat.gov.az/indexen.php>

Economic Freedom Index és üzleti környezet:

<http://www.heritage.org/index/country/azerbaijan>

Az ENSZ Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Szervezetének (FAO) adatai:

<http://www.fao.org/countryprofiles/index/en/?iso3=AZE>

További ENSZ adatok: <http://data.un.org/CountryProfile.aspx?crName=Azerbaijan>

Az üzleti környezet minősége:

<http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/azerbajjan/>

Az Azeri Exportot és Befektetéseket Támogató Alapítvány (Azerbaijan Export and Investment Promotion Foundation, AZPROMO) kiadványai és tájékoztatói:

<http://www.azpromo.az/1/en/>

További információk: <http://www.azerb.com/az-econ.html>

EU Market Access Database: <http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/azerbajjan/>

Kétoldalú kapcsolatok Magyarországgal

1. Politikai, államközi kapcsolatok

- Magyarország a független Azerbajdzsánt annak megalakulásának évében, 1991. december 26-án ismerte el. A két ország 1992. április 27-én diplomáciai kapcsolatba lépett egymással; állandó magyar nagykövetség Bakuban 2009 óta, azeri nagykövetség Budapesten pedig 2004 óta működik. A két ország politikai és gazdasági vezetői rendszeres találkozókon vesznek részt. A legutóbbi felsőszintű találkozóra 2016. március 6-án Bakuban került sor.
- 2007-ben a felek beruházás-védelmi megállapodást írtak alá (2007. CVIII. tv.), 2008-ban egyezmény született a kettős adóztatás elkerüléséről (2008. LXXXIX. tv.), 2012-ben pedig katasztrófavédelmi kölcsönös segítségnyújtási, igazságügyi tárcaközi együttműködési, adóügyi, katonai tárcaközi illetve meteorológiai és szabadalmi együttműködési megállapodások jöttek létre.

Forrás, további hasznos információk:

<http://www.mfa.gov.hu/kulkepvisolet/AZ/hu/Bilateralis/politika.htm?printable=true;>

<http://www.azerembassy.hu/?options=content&id=31>

2. Gazdasági, kereskedelmi, befektetési kapcsolatok

- A dél-kaukázusi régióban Magyarország külkereskedelmi forgalma a legdinamikusabban Azerbajdzsánnal fejlődik, a régió három országával folytatott áruforgalom mintegy felét teszi ki a magyar-azeri kereskedelem. 2013-tól kezdődően a magyar-azeri áruforgalom növekedési pályára állt. A növekedésben szerepet játszik a magas szintű politikai és szaktárcák közötti párbeszéd élénkülése, a magyar gazdaságdiplomáciai aktivitás (GVB ülések szerepe), és a kereskedelemfejlesztési tevékenység (kiállítások, üzletember találkozók) fellendülése. 2014-ben kivitelünk 72,3 millió dollár volt és 8%-os növekedést mutatott, míg 2015-ben a magyar kivitel 65,8 M USD-t tett ki és 8,8%-kal csökkent. (a csökkenés alapvetően az USD/euró árfolyamváltozásból adódott). Importunk évek óta csekély, 2015-ben mindössze 79 ezer dollárt tett ki.
- A magyar export struktúrája korszerű, 50%-át feldolgozott termékek adják, 21,3%-át gépek és berendezések, 27,6%-át élelmiszerek alkotják.
- Fontos összetevője kétoldalú kapcsolatainknak a szolgáltatásKERESKEDELEM, amely 2015-ben 8,57 M USD-t tett ki ebből a magyar export 4,21 M USD, az import 4,36 M USD volt.
- A Kormányközi Gazdasági Vegyesbizottság (KKB) jogalapját a 2008-ban aláírt Gazdasági Együttműködési Megállapodás adja. Az alakuló ülésre 2010. február 23-án került sor

Budapesten, a legutóbbi (ötödik) ülés Budapesten volt 2015. április 21-22-én. A magyar társelnök Szijjártó Péter KKM miniszter, az azeri Shahin Mustafayev gazdasági miniszter. A KKB 6. ülésére 2016. június 27-28-án kerül sor Bakuban.

- Ilham Alijev azeri államfő 2014. november 11-i magyarországi látogatása során közös stratégiai együttműködési nyilatkozat és számos új kétoldalú megállapodás született. „A stratégiai partnerség és a szoros politikai kapcsolatok új lehetőségeket nyitnak Magyarország és Azerbajdzsán együttműködésében” – fogalmazott Alijev. A stratégiai partnerség keretében novemberben a két ország egy légi közlekedési okmányt írt alá, amelynek nyomán a WizzAir 2016 márciusában újraindította Baku-Budapest járatát; egy felsőoktatási együttműködésről szóló megállapodást, amelynek keretében 200 azeri ösztöndíjas hallgatót fogad majd Magyarország; illetve egy sport- és ifjúsági, valamint egy turisztikai egyezményt is.

Forrás: <http://hipa.hu/Region/Azerbaijan/Info>; <http://www.mfa.gov.hu/kulkepvisolet/AZ/hu/Bilateralis/gazdasag.htm?printable=true>; <http://statinfo.ksh.hu/Stainfo/haViewer.jsp> <http://www.kormany.hu/hu/kulgaszdasagi-es-kulugyminiszterium/hirek/magyarorszag-strategiai-partnersegrol-fog-targyalni-azerbajdzsannal> <http://keletnyitas.hu/rolunk/>

- A korábbi évek magas szintű kontaktusai impulzust adtak több vállalati kezdeményezésnek. A perspektivikus együttműködési ágazatok között tartjuk számon az infokommunikáció, az agrár-élelmiszeripar, az energetika, építőipar, az infrastruktúra-fejlesztés és közlekedés, a környezetipar és vízgazdálkodás, valamint az egészségügy területeit. Az áruforgalom növelése mellett a projektszerűség erősítését és a kölcsönös befektetések élénkítését szeretnénk elérni.
- 2016 a magyar-azeri gazdasági kapcsolatokat is próbára teheti: a manat leértékelése duplájára drágítja az importot, így a magyar áru- és szolgáltatás- (pl. turizmus) export is várhatóan visszaesik. Azerbajdzsánban idén sokkal alacsonyabb volumenű projektfinanszírozásra kell számítani, és erősödnek az importhelyettesítő törekvések, ami a tervezett közös projektek megvalósítását is hátráltathatja. Ugyanakkor, amennyiben magyar vállalkozások ki tudnák/szeretnék használni a változások nyomán megnyíló új lehetőségeket, s vegyesvállalati formában befektetnének új azerbajdzsáni termelő kapacitások létrehozásába, széleskörű preferenciákra és szubvenciókra számíthatnak.

Forrás, további hasznos információk: <http://hipa.hu/Region/Azerbaijan/Info>

- A kettős adóztatás elkerüléséről szóló törvény az alábbi linken érhető el:

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A0800089.TV

A magyar-azerbajdzsáni külkereskedelem áruszerkezete (M EUR)

Magnevezés	Kivitel				Behozatal				Egyenleg			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
Összesen	37,773	50,366	53,726	59,541	0,611	0,047	,185	,071	37,162	50,320	53,541	59,471
Élelmiszer, ital, dohány	2,990	11,064	12,601	16,571	0,030	0,042	,029	0,033	2,960	11,022	12,572	16,539

Nyersanyagok	0,141	0,189	0,253	0,208	n.a.	n.a.	n.a.	0,001	n.a.	n.a.	0,253	0,208
Energiahordozók	0,003	0,675	1,137	0,079	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	1,137	0,079
Feldolgozott termékek	21,792	27,219	30,694	30,679	0,573	0,000	0,145	0,011	21,219	27,219	30,549	30,668
Gépek, gépi berendezések	12,847	11,220	9,040	12,004	0,008	0,004	0,011	0,026	12,839	11,216	9,029	11,978
Forrás: KSH												

3. Idegenforgalmi kapcsolatok

- 2014-ben Magyarország az Európai Unió tagállamai közül elsőként vezet be speciális vízumrendszert az azeri polgárok számára. Ennek értelmében nem csak diplomáciai kiküldetésekhez lehetne vízumot igényelni, hanem bizonyos vállalatoktól is, amelyek így beutazási engedély kiadására lesznek jogosultak.

Forrás: <http://abc.az/eng/news/main/78945.html>

- Az idegenforgalmi kapcsolatok jelentős eseménye továbbá a WizzAir Budapest–Baku-repülőjáratának megindítása volt. A légitársaság számításai szerint heti két járatral évi harmincezer fő – turisták és üzletemberek – fog Bakuba és vissza utazni. A magyar turizmussal foglalkozó szakemberek elsősorban az egészségturizmust igyekeznek majd népszerűsíteni Azerbajdzsánban (kereslet mutatkozik mozgásszervi- és ízületi megbetegedések, diabétesz és szövődmenyei, illetve felső légúti és onkológiai megbetegedések kezelésére), de fontos lehet még a két nép közös történeti hagyományai miatt meginduló idegenforgalom is.

Forrás: www.medicalonline.hu/download.php?id=17480

http://mult-kor.hu/20100601_a_magyarazeri_kozos_gyokerek

https://wizzair.com/hu-HU/about_us/news/wizzhu156

- Azerbajdzsán 2011-et hivatalosan is a turizmus évének nyilvánította. Valószínűleg ez hozzájárult a Magyarországra látogató azeriek számának növekedéséhez – legtöbbjük viszont azért jön Magyarországra, hogy itt folytasson egyetemi tanulmányokat. Az azeri kormány 2013-ban megállapodott Magyarországgal arról, hogy további kilenc magyar egyetemet vesz fel a kormány által támogatott állami ösztöndíjas listára.

Forrás: <http://mno.hu/ahirtvhirei/uj-fejezet-nyilik-a-magyarazeri-kapcsolatokban-1205740>

<http://mno.hu/belfold/aliyev-magyarorszagra-partnerkent-tekintunk-1257931>

Jogi, szabályozási környezet

Azerbajdzsán jogrendszere a polgári jogon alapul. Az alábbiakban néhány jellegzetes üzleti szempont alapján csoportosítva közöljük a vonatkozó szabályozási jellemzőket.

1. Azerbajdzsánból Magyarországra történő behozatal (import) szabályozása

Azerbajdzsánban 18 százalékos forgalmi adó van; a termékek többségére nincs exportadó. Az adózásról bővebben az alábbi linkeken olvashat (angol nyelven):

Világbank: <http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/azerbaijan/paying-taxes/>

Ernst & Young: [http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-business-guide-azerbaijan-2015/\\$FILE/EY-business-guide-azerbaijan-2015.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-business-guide-azerbaijan-2015/$FILE/EY-business-guide-azerbaijan-2015.pdf)

[http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Worldwide Personal Tax Guide 2014-15/\\$FILE/Worldwide%20Personal%20Tax%20Guide%202014-15.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Worldwide_Personal_Tax_Guide_2014-15/$FILE/Worldwide%20Personal%20Tax%20Guide%202014-15.pdf)

A forgalmi adóról részletesen: [http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-business-guide-azerbaijan-2015/\\$FILE/EY-business-guide-azerbaijan-2015.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-business-guide-azerbaijan-2015/$FILE/EY-business-guide-azerbaijan-2015.pdf)

AZPROMO:

[http://www.azpromo.az/uploads/doing_business_2015/Doing Business in Azerbaijan Guide 2015.pdf](http://www.azpromo.az/uploads/doing_business_2015/Doing_Business_in_Azerbaijan_Guide_2015.pdf)

Wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/Taxation_in_Azerbaijan

Általános információk: http://www.azerbaijans.com/content_732_en.html

2. Magyarországról Azerbajdzsánba irányuló kivitel (export) szabályozása

- A vámszabályok szerint az országba szabadon bevihető 1000 db cigaretta és 1,5 liter alkoholtartalmú ital, illetve az összességében 1000 dollárnál nem értékesebb áruk (a mennyiségi korlát pedig 50 kilogramm). Többek között tilos kábítószeret, pornográf termékeket, fegyvereket, állatokat és speciális kommunikációs felszereléseket az országba vinni. Korlátozások érvényesek az ékszerekre és háziállatokra. Valuták bevitelére nincs korlátozás, de ha az utazó több valutát visz ki az országból, mint amennyivel érkezett, akkor a többlet eredetének jogszerűségét igazolni kell.

Forrás, további hasznos információk angol nyelven:

[http://www.azpromo.az/uploads/doing_business_2015/Doing Business in Azerbaijan Guide 2015.pdf](http://www.azpromo.az/uploads/doing_business_2015/Doing_Business_in_Azerbaijan_Guide_2015.pdf); http://azerbaijan.usembassy.gov/customs_regulations.html;

<http://azerbaijan.visahq.com/customs/>; <http://www.iatatravelcentre.com/AZ-Azerbaijan-customs-currency-airport-tax-regulations-details.htm>

- Az importra külön adó vonatkozik, melynek maximális értéke 15 százalék. Kivételt jelent ha egy vállalat ideiglenesen, egy évnél rövidebb időre importál olyan termékeket, melyeket a termelés során felhasznál.

Forrás: [http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-business-guide-azerbaijan-2015/\\$FILE/EY-business-guide-azerbaijan-2015.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-business-guide-azerbaijan-2015/$FILE/EY-business-guide-azerbaijan-2015.pdf)

- A vám kivétele vámmérték alapján történik. 1997 óta az átlagos vám mértéke 15%. Egyes árucikkekre vonatkozó preferenciális vám mértéke 5%. A jövedéki adó mértéke a bor és sör esetében 90%, más alkohol félek esetében 65%, dohány esetében 50%. A Vámbizottság honlapján (lásd: <http://www.dgk.gov.az/en/>) a Törvényhozás menüponton belül található 91. sz. (1998. április 22.) miniszterelnökségi rendelet, amelynek 1. sz. melléklete sorolja fel azokat az árucikkeket, amelyek vámmentesen importálhatók. A 2. sz. melléklet sorolja fel a kedvezményes, 5% vámtételű árucikkeket, a 3. sz. melléklet pedig tartalmazza a többi árucikkekre vonatkozó vámtételeket. A kereskedelmi céllal importált árucikkek mellett vámmentes a humanitárius és technikai segítségnyújtás, a pénzügyi segély, a diplomáciai képviselők hivatalos használatára behozott tárgyak köre.

Forrás: <http://hipa.hu/Region/Azerbaijan/Info>

- A külföldi vállalatok által importált termékekre érvényes a 18 százalékos forgalmi adó is.

- A Vámhatóságok felé a következő okmányokat kell bemutatni: C.R.O, vámárnyilatkozat, hatósági engedély engedélyköteles áru esetében, fuvarlevél, számla és csomaglista, eredetigazolás illetve műszaki/minőség/eü. igazolás (szükség esetén).

Forrás: <http://hipa.hu/Region/Azerbaijan/Info>

3. Vállalatalapítás

- Azerbajdzsánban a vállalatoknak 20 százalékos profitadókat kell fizetniük kereskedelmi vagy pénzügyi tevékenységből illetve tőkenyereségből származó nettó jövedelmük alapján. Ha az alapítástól eltelt egy évben az adóköteles jövedelem nem több mint 120 ezer manat, akkor lehetővé válik az egyszerűsített adófizetés, jelentősen alacsonyabb adókulcsokkal.

Forrás, további hasznos információk angol nyelven:

<http://www.hg.org/article.asp?id=32716>;

<http://www.tradingeconomics.com/azerbaijan/corporate-tax-rate>;

[http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-business-guide-azerbaijan-2015/\\$FILE/EY-business-guide-azerbaijan-2015.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-business-guide-azerbaijan-2015/$FILE/EY-business-guide-azerbaijan-2015.pdf)

- Azerbajdzsánban a külföldi beruházásokról szóló 1992. évi törvény a következő formákban teszi lehetővé gazdasági tevékenység folytatását. Részt lehet venni azeri jogi vagy természetes személyek által alapított vállalkozásban, lehetséges teljes mértékben külföldi tulajdonban lévő vállalkozás alapítása, de az azeri törvények szerinti tulajdonszerzés azeri vállalkozásokban (részvényvásárlás, tulajdonrész vásárlás, stb.) is. Lehetőség van földhasználati jog megszerzésére is. A közös vállalat alapítása esetén nincsen arra vonatkozó arra szabály, hogy a külföldi résznek milyen arányúnak kell lennie. A külföldi állampolgárság nem akadályozza az igazgatói pozíció betöltését sem.

Forrás, további hasznos információk angol nyelven:

<http://baku.angloinfo.com/information/working/starting-a-business/company-registration/>; <http://hipa.hu/Region/Azerbaijan/Info>

Az országban ugyanakkor bizonyos tevékenységek folytatása, illetve termékek forgalomba hozatala díjfizetéshez és speciális engedélyhez kötött. Ezeket, valamint az engedélyt kiadó hatóságok felsorolását az AZPROMO „Doing Business in Azerbaijan 2015” című kiadvány 3. sz. melléklete tartalmazza. Lásd:

http://www.azpromo.az/uploads/doing_business_2015/Doing_Business_in_Azerbaijan_Guide_2015.pdf

Forrás: <http://hipa.hu/Region/Azerbaijan/Info>

- A vállalkozás bejegyzése rövid folyamat; az azt követően kezdheti meg a működését, miután az állami regisztrációja megtörtént. Ezen a területen Azerbajdzsán hatalmasat lépett előre. 2008. január 1-től működik az egyablakos regisztrációs lehetőség, az ún. „one-stop-shop”, az Adóügyi Minisztériumban. A kérelem benyújtását követően 3 munkanapon belül a vállalkozásnak meg kell kapnia a regisztrációt és elkezdheti a működését. A regisztrációs díj bank, biztosítók külföldi jogi személyiség képviselője vagy leányvállalat esetében 220 AZN (211 euró), mezőgazdasági jellegű vállalkozás esetében 2,2 AZN (2,1 euró) és más jogi személyiségek esetében 11 AZN (10,6 euró).
- A bejegyzés történhet az internet segítségével is. Ekkor elsőként elektronikus aláírást kell igényelni (ezt a State Certificate Center under the Ministry of Communications and Information Technologies 10 napon belül megadja), majd on-line regisztrációra van szükség

(ennek előnye, hogy ingyenes). A regisztráció akkor válik teljessé, amikor a vállalkozó adófizetői azonosító számot kap. A folyamathoz szükség van egy űrlap kitöltésére, a vállalat alapítódokumentumaira, a vállalat hivatalos címének igazolására s ha az alapító magánszemély, akkor a személyi igazolványának másolatára is. Végül el kell készíttetni a vállalat bélyegzőjét egy szabadon választott gyártóval (ennek költsége 4 és 40 manat között van). Fontos továbbá a névválasztás is – követelmény, hogy a név egyedi legyen és amennyiben a vállalat idegen nyelvű megnevezést választ, azt azeri nyelvre is át kell írni.

Forrás, további hasznos információk angol nyelven:

[http://www.doingbusiness.org/data/exploreconomies/azerbaijan/starting-a-business;](http://www.doingbusiness.org/data/exploreconomies/azerbaijan/starting-a-business)

<http://baku.angloinfo.com/information/working/starting-a-business/company-registration/>

- Azerbajdzsánban több vállalkozási forma közül választhatunk. Leggyakoribb a korlátolt felelősségű társaság (Limited Liability Company), de számos egyéb társulási forma is lehetséges, például nyílt vagy zárt részvénytársaság (Joint-Stock Company), közkereseti társaság (General Partnership), betéti társaság (Limited Partnership), vagy szövetkezet (Cooperative). Részvénytársaság alapítása esetén a következő tőkekövetelmények érvényesek: nyitott részvénytársaság esetén 2.000 AZN (1.920 euró), míg zárt részvénytársaságoknál 4.000 AZN (3.840 euró) a minimális követelmény.
- A törvények értelmében bármely, külföldön vagy Azerbajdzsánban alapított társaság létrehozhat leányvállalatot az országban (bármely társasági formában). A leányvállalat egy elkülönült jogi entitás, mely általában nem felel az anyavállalat kötelezettségeiért, viszont fordított esetben ez már nem érvényes.

Forrás:

http://www.azpromo.az/uploads/doing_business_2015/Doing_Business_in_Azerbaijan_Guide_2015.pdf

- Azerbajdzsán kifejezetten kedvező feltételeket kíván teremteni az FDI típusú beruházásoknak. A kormányzat és a törvényhozás számos garanciát nyújt. Általános szabály, hogy a beruházáskor érvényben lévő szabályozás – a jogi szabályozás megváltozása esetén – 10 évig változatlan marad a beruházóra nézve. Az állam garanciát vállal az államosítás és elkobzás ellen (ami fontos a diktatórikus politikai rendszerben), a károk kompenzálására (az azeri hatóságok jogellenes cselekedetéből eredő kárt és profit veszteséget megtérítik a külföldi beruházó részére), és a profit repatriálására. A kormány a prioritást élvező ágazatokban további segítséget és támogatást nyújt a magán- és ezen belül külföldi vállalkozásoknak is.
- A vállalat alapítás folyamatában, a piacra jutásban és az üzleti kapcsolatok kiépítésében a magyar vállalkozóknak segítséget nyújt a Nemzeti Befektetési Ügynökség és a bakui nagykövetségen működő külgazdasági irodán dolgozó attasé. 2012. december 5-én nyílt meg a Magyar Kereskedőház is. A vállalat alapításban az Azeri Export- és Befektetésösztönzési Alap (AZPROMO) is segítséget nyújt. Tájékoztatásuk szerint a repülőtértől a szerződés aláírásáig „kézen fogják” a beruházót. Mivel a szervezet non-profit, szolgáltatásuk ingyenes.

Forrás: <http://hipa.hu/Region/Azerbaijan/Info>

További hasznos információk magyar nyelven:

Nemzeti Befektetési Ügynökség: <http://hipa.hu/Region/Azerbaijan/Info>

További hasznos információk a vállalat alapításról angol nyelven:

AZPROMO:

http://www.azpromo.az/uploads/doing_business_2015/Doing_Business_in_Azerbaijan_Guide_2015.pdf

A Világbank és a Nemzetközi Pénzügyi Társaság „Doing Business” adatbázisa:

<http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/azerbaijan/starting-a-business>

AngloINFO Baku:

<http://baku.angloinfo.com/information/working/starting-a-business/>

<http://baku.angloinfo.com/information/working/starting-a-business/company-registration/>

HG.org jogi és kormányzati információs oldal:

<http://www.hg.org/article.asp?id=32716>

Az Ernst & Young tájékoztatója:

[http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-business-guide-azerbaijan-2015/\\$FILE/EY-business-guide-azerbaijan-2015.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-business-guide-azerbaijan-2015/$FILE/EY-business-guide-azerbaijan-2015.pdf)

4. Ingatlanvásárlás

Fontos alapelv, hogy Azerbajdzsánban a földtulajdonlás az állam, a helyi igazgatási egységek, s az azerbajdzsáni magán- és jogi személyek privilégiuma. Földterületet ezért csak bérelni lehet (bármely földtulajdonostól). Viszont külföldiek tetszőleges számú épületet tulajdonolhatnak. A tulajdonjogok regisztrációja rend szerint 20 napnál nem hosszabb folyamat.

Forrás:

http://www.azpromo.az/uploads/doing_business_2015/Doing_Business_in_Azerbaijan_Guide_2015.pdf

5. Egyéb

- A szellemi termékeket, szerzői jogokat és szabadalmakat törvények védik (The State Committee for Standardization, Metrology and Patents, State Copyright Agency). Az ország ezen a területen számos nemzetközi egyezménynek is tagja. A szabadalmi védelemmel kapcsolatos vitákban az állam azt a felet támogatja, aki hamarabb regisztráltatta az innovációt, nem pedig azt, aki elsőként alkalmazta.

Forrás:

http://www.azpromo.az/uploads/doing_business_2015/Doing_Business_in_Azerbaijan_Guide_2015.pdf

6. További hasznos jogi információk angol nyelven

Ernst & Young: [http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-business-guide-azerbaijan-2015/\\$FILE/EY-business-guide-azerbaijan-2015.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/EY-business-guide-azerbaijan-2015/$FILE/EY-business-guide-azerbaijan-2015.pdf)

AZPROMO:

http://www.azpromo.az/uploads/doing_business_2015/Doing_Business_in_Azerbaijan_Guide_2015.pdf

A tulajdonjogokról: http://www.azconsulatela.org/consular_legal/ownershipproperty.htm

Cikk az azerbajdzsáni jogrendszeréről:

<http://jurist.org/datetime/2012/05/leyla-safarova-azerbaijan-property.php>

Nemzetközi tulajdonjogi rangsor:

<http://www.internationalpropertyrightsindex.org/ranking>

A jogrendszeréről (Wikipedia): http://en.wikipedia.org/wiki/Law_of_Azerbaijan

Információk a jogrendszeréről: <http://www.nyulawglobal.org/globalex/azerbaijan.htm>

Ingyenvásárlás:

<http://azerbaijan.angloinfo.com/housing/buying-property/>;

<http://azerbaijan.angloinfo.com/housing/buying-property/purchase-procedure/>

A tulajdonjogi kérdésekkel foglalkozó hivatalról (Wikipedia):

[http://en.wikipedia.org/wiki/State_Property_Issues_Committee_\(Azerbaijan\)](http://en.wikipedia.org/wiki/State_Property_Issues_Committee_(Azerbaijan))

A jogrendszeréről a Kongresszusi Könyvtár oldalán:

<http://www.loc.gov/law/help/guide/nations/azerbaijan.php>

Linkgyűjtemény a jogrendszer különböző területeiről:

<http://www.lexadin.nl/wlg/legis/nofr/oeur/lxweaze.htm>

Részletes információk a gazdasági tevékenységeket érintő jogi szabályozásokról:

http://www.azpromo.az/uploads/publications/Legal_Framework_pages_2011.pdf

Vállalatfinanszírozás, üzletfejlesztés

1. Eximbank országkockázati besorolás

Az Eximbank (Mehib Zrt.) 2015. október 9-től hatályos országkockázati besorolása és a biztosíthatósági szabályok szerint Azerbajdzsán a 4-es országkockázati kategóriába esik, tehát biztosítható (két éves vagy két éven túli törlesztési futamidejű ügyletek vonatkozásában). Egy kivételként szerepel a projekt kockázati típus, mely olyan üzletileg elkülöníthető beruházást jelent, amelynél a tulajdonosok és a külső finanszírozók a befektetett tőkéjük megtérülését, illetve a hitel visszafizetését az adott beruházás pénzáramlásától várják. Ez a kategória a nem biztosítható kategóriába esik. A 4-es országkockázati kategória nem vonatkozik Hegyi-Karabah területére, mely nem biztosítható az instabil politikai viszonyok miatt.

Forrás: <http://exim.hu/> (Az Eximbank negyedévente frissíti a besorolást)

2. Helyi fejlesztési bank

Azerbajdzsán Központi Bankja

Rashida Beybutova u. 32, Baku

Tel.: (99412) 493 11 22

<http://en.cbar.az/>

Asian Development Bank

Bakihanova u. 6, Bridge Plaza, 8. emelet, Baku

Tel.: (99412) 437 34 77

<http://www.adb.org/>

3. Helyi befektetés-ösztönzési szervezetek

Az Azeri Export- és Befektetésösztönzési Alap 2003-ban jött létre; az intézmény a nem szénhidrogén alapú ágazatok fejlesztését igyekszik segíteni az ezen szektorokba áramló befektetések ösztönzése által. Az AZPROMO munkatársai készségesen állnak rendelkezésre az azeri vállalat alapítás során. A befektetések mellett az azeri vállalatok külpiacokra jutását is támogatják. A különböző területeken dolgozó munkatársaik elérhetőségei megtalálhatók az alábbi oldalon: <http://www.azpromo.az/1/en/team>. Tájékoztatásuk szerint a repülőtértől a szerződés aláírásáig „kézen fogják” a beruházót. Mivel nonprofit szervezet, szolgáltatásuk ingyenes.

Forrás: <http://hipa.hu/Region/Azerbaijan/Info>

4. Üzletfejlesztés, kamarai hálózat

Az azerbajdzsáni Kereskedelmi és Iparkamara az Azerbajdzsánban működő nemzetközi és azeri vállalatok helyi szervezete, melynek célja a gazdasági társaságok érdekeinek képviselete; tevékenysége pedig többek között az üzleti tapasztalatok és gyakorlatok megosztása, a kormányzatokkal, társadalmi szervezetekkel és helyi médiával való kapcsolattartás illetve rendezvények szervezése. Az azeri Kereskedelmi és Iparkamara elnöke Niyaz Ali-zada.

Az azeri Kereskedelmi és Iparkamara elérhetősége:

Azerbajdzsán, Baku, AZ 1001

Istiglaiyat utca 31.

E-mail: expo@chamber.baku.az; expo@chamber.az

Telefonszám: +994-12-928 912/994 012 492 89 12

Telefonszám: +994-12-97 1997

Honlap: http://www.chamber.az/index_en.html

További hasznos információk a kamaráról:

<http://www.chamber-commerce.net/dir/313/Azerbaijan-Chamber-of-Commerce-and-Industry-in-Baku>

5. Tenderlehetőségek

A privatizációs törvény értelmében a következő kategóriák minősülnek külföldi befektetőknek: külföldi jogi személyek és leányvállalataik; azerbajdzsáni jogi személyek, amelyekben az alaptőke 50%-a feletti a külföldi tőke aránya; külföldi természetes személyek és hontalan személyek. A törvény a privatizálható ágazatok esetében nem tesz különbséget külföldi vagy belföldi nemzetiségűek között.

Privatizációs módszer a stratégiai beruházó részére közvetlen értékesítés, a tenderen keresztül történő értékesítés, a különleges készpénz vagy voucher aukció, az általános aukció és a kedvezményes feltételekkel alkalmazottaknak történő értékesítés.

A tenderekről a www.tender.gov.az és a www.abc.az honlapokon lehet tudomást szerezni. Privatizációs lehetőségek után még a www.stateproperty.gov.az és a www.auksion.az weboldalakon lehet érdeklődni.

Forrás: <http://hipa.hu/Region/Azerbaijan/Info>

Praktikus információk

1. Magyar nagykövetség és konzuli hivatal

Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet: Csutora Zsolt (e-mail:

mission.bku@mfa.gov.hu)

Magyarország külgazdasági attaséja Bakuban: Kapitány Sándor (e-mail: skapitany@mfa.gov.hu)

Nagykövetség címe: 1004 Baku, Icheri Sheher, Mirza Mansur u. 72. (minden hónap utolsó munkanapján, illetve az azeri és magyar ünnepnapokon is zárva)

Telefonszám: +994 12 497 45 81 és 82

Fax: +994 12 492 12 73

E-mail: mission.bku@mfa.gov.hu

Web:<http://www.mfa.gov.hu/emb/baku>; <http://www.mfa.gov.hu>

<http://businesshungary.gov.hu/kulgzdasagi-attasek?azerbajdzsan-baku>

2. Beutazási feltételek

Azerbajdzsánban vízummentességet csak a diplomata és szolgálati útlevéllel rendelkezők élveznek. A más útlevéllel rendelkezőknek Azerbajdzsán Budapesten működő nagykövetségén vízumot kell igényelniük. A korábbi gyakorlattól eltérően a bakui repülőtéren már nem adnak ki vízumot magyar állampolgároknak. 3-30 nap közötti tartózkodásra jogosító vízum díja 40 USD, a kétszeri beutazást lehetővé tevő vízum 80 USD. A turizmus fellendítése érdekében Azerbajdzsán bevezeti az elektronikus vízumot is, amelyet a turista célból az országba beutazni szándékozó külföldiek igényelhetnek, és amely kiadása azerbajdzsáni utazási irodák közreműködésével történik.

A Konzuli Szolgálat felhívja a figyelmet arra, hogy az azerbajdzsáni vízum átvételekor fontos az abban szereplő érvényességi idők figyelmes áttanulmányozása, mivel az utóbbi időben többször előfordult, hogy a kiadott vízum nem az ügyfél által kért tartózkodási időre, hanem annál rövidebb időre szóló érvényességgel lett kiállítva. Azerbajdzsánban a vízum érvényességi idején túli tartózkodás rendkívül súlyos szankciókkal járhat – az idegenrendészeti bírság elérheti a személyenkénti 400 eurót is.

Az azerbajdzsáni migrációs szolgálat az Azerbajdzsánban tartózkodó külföldi állampolgároknak és hontalan személyeknek 2013. április 1-jén bevezette a lakóhely szerinti regisztrációt, amelynek az országba érkezéstől számított 3 napon belül kell eleget tenni, és amely turisták esetében a szállásadó (a szálloda vagy a meghívó fél) útján történhet. Ha a külföldi állampolgár a regisztrációs kötelezettségének 3 napon belül nem tesz eleget, az azeri migrációs szolgálat már egy nap késedelem miatt is több száz eurónak megfelelő büntetést szabhat ki, amelynek befizetése nélkül a szabálysértő személy nem hagyhatja el az országot, és amelynek rendezésére elutazáskor, a repülőtéren nincs lehetősége.

Éves tartózkodási engedélyt az Állami Migrációs Szolgálat ad ki. Munkavállalási engedélyt a Munkaügyi és Szociális Minisztériumban lehet igényelni. Azerbajdzsán a különböző szakmákra éves kvótát ad ki, mivel azerbajdzsánban nagyszámú külföldi állampolgár dolgozik, elsősorban az olajiparban.

A biztonsági intézkedések közé tartozik, hogy a repülőtéren az országból való minden ki- és belépéskor az útlevélkezelés során mindenkiről fényképet készítenek.

(Forrás:

<http://hipa.hu/Region/Azerbaijan/Info>; <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/europa-utazasi-tanacsok?azerbajdzsan>; <http://hipa.hu/Region/Azerbaijan/Info>,
<http://www.azerembassy.hu/index.php?options=content&id=40>)

3. Egészségügyi helyzet

Az ország közegészségügyi helyzete jó. Különleges betegségek nincsenek. A meleg éghajlat miatt azonban előfordulnak ételmérgeзések. Azerbajdzsán mediterrán éghajlatú ország. A tél viszonylag enyhe, nyáron július-augusztus hónapban rekkenő meleg van – ekkor az ország legdélebbi részén, az iráni határ körzetében maláriaveszély van. Az ország több területén, a hegyekben mérges kígyók találhatóк, évente pár halálos áldozattal járó kígyómarás fordul elő. A vidéket járva, különösen lakott területen kívül óvakodni kell a birkanyájat őrző pásztorkutyáktól.

Az orvosi ellátás jó; Bakuban működnek jól felszerelt, jó színvonalú ellátást nyújtó magánklinikák is, oroszul és angolul is beszélő személyzettel. Ha megtörténik a baleset, célszerű ezeket felkeresni. E klinikák díjszabása azonban olyan magas, hogy egy egyszerű baleset is rögtön több százezer forintos költségvonzattal járhat, ezért még egy néhány napos azerbajdzsáni látogatás előtt is tanácsos és érdemes indulás előtt balesetbiztosítást kötni. A gyógyszerárakkal való ellátottság jó – ezek magántulajdonban vannak. A gyógyszerárakban az esetleg szükséges gyógyszerek gazdag választékban elérhetőк. Védőoltást tekintve a hepatitis és tetanusz oltásokat ajánlják. Utazás alkalmával ajánlott gyomor és bélfertőzés elleni orvosságot magunkkal vinni.

Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/europa-utazasi-tanacsok?azerbajdzsan>;
<http://hipa.hu/Region/Azerbaijan/Info>

További hasznos információк az egészségügyi helyzetről angol nyelven:

<http://www.mdtravelhealth.com/destinations/asia/azerbaijan.php>

4. Közbiztonság

Az országban és annak fővárosában a közbiztonság jó. Bakuban a közrendőrök jelenléte meghatározó, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy a város utcáin gyalogosan vagy gépjárművel jól láthatóак. Emellett az elmúlt két év során Bakuban több mint 4 ezer darab köztéri kamerát szereltek fel. Nem jellemző, hogy külföldiek ellen bűncselekményeket követnének el, a bűnözés alacsony szintű – a bűnüldöző szervek felderítési hatásfoka magas.

Baku szórakozóhelyeinek környékén éjszaka rablótámadások történhetnek (többször előfordult, hogy előzőleg külföldiek italába különböző tudatmódosító szereket kevertek). Lehetőleg ne sétáljunk egyedül sötétedés után (ekkor metróval se utazzunk), ne tartsunk magunknál túl sok készpénzt és kerüljük a jó jövedelmi helyzetet hangsúlyozó megjelenést. Maradjunk távol a nagyobb tüntetésektől és tömeggyűlésektől illetve kövessük a helyi médiát is. Érdemes igazolványainkról és útlevelünkről fénymásolatot készíteni arra az esetre, ha elvesztenénk azokat (a tömegközlekedésben előfordul zsebtolvajlás is).

Figyeljünk, hogy csak megbízható (például a hotel munkatársai által javasolt, általában lila színű) taxiba üljünk – előfordult, hogy a nem hivatalos taxit igénybevevőket megtámadták

és kirabolták. Arra is volt már példa, hogy magukat rendőrnek álcázó tolvajok követeltek pénzt külföldiektől.

Vonattal utazva a fülkék ajtaját belülről zárjuk be és ne hagyjuk értékeinket őrizetlenül. Jobb, ha hosszú távú vonatútra nem vállalkozunk.

Az utóbbi időben az Irán körüli feszültségek Azerbajdzsánban is kezdik éreztetni hatásukat. Azerbajdzsán és Irán között nézeteltérések keletkeztek Azerbajdzsán állítólagos izraeli kapcsolatait illetően. Azerbajdzsánban iráni háttérű terrorista csoportokat számoltak fel az utóbbi időben, amelyek merényleteket terveztek külföldiek ellen.

Azerbajdzsán az Örményország ellenőrzése alatt álló Hegyi-Karabah (Nagorno-Karabah) területe a „II. Fokozott biztonsági kockázatot rejtő országok és térségek” kategóriájába tartozik. A térségbe utazó magyar állampolgárok különös körültekintéssel készüljenek fel utazásukra, tanúsítsanak fokozott elővigyázatosságot az utazás idején, illetve lehetőség szerint, a körülmények javulásáig egyes helyekre való utazásukat halasszák későbbre.

Forrás, további hasznos információk magyar és angol nyelven:

<http://konzuliszolgalat.kormany.hu/europa-utazasi-tanacsok?azerbajdzsan>;

<http://travel.gc.ca/destinations/azerbaijan>;

<http://www.smartraveller.gov.au/zw-cgi/view/Advice/Azerbaijan>

5. Infrastruktúra, közlekedés

- A nemzetközi közlekedés szempontjából az ország – földrajzi fekvésének köszönhetően – előnyös helyzetben van. Közlekedési infrastruktúrája a régióban jónak számít. Az ország öt nemzetközi repülőtérrel rendelkezik, a Kaszpi-tenger legnagyobb kikötőjét működteti, úthálózatát pedig folyamatosan igyekszik felújítani. Jelentős vasút- és autópálya építési tervek vannak – jelenleg többek között új Bakut Oroszországgal összekötő út épül. Az előreláthatólag 2015-re elkészülő Törökországot, Grúziát és Azerbajdzsánt összekötő Kars–Tbiliszi–Baku vasútvonal építése Európa és Ázsia között fogja segíteni a szállítmányozást, de e három ország gazdasági kapcsolatait is erősíteni fogja.
 - Az infrastruktúra fejlesztésének hatásai az országban, de főleg Bakuban közvetlenül érezhetőek. Az országban új utak, épületek sokasága épül.
 - A közlekedés általában viszont okozhat kellemetlenségeket; az utak és a járművek egyaránt kevésbé vannak karbantartva és a vezetési szokásokat sem jellemzi a fegyelmezettség. A vidéki utakat gyakran nem világítják ki; a közlekedési jelzések is hiányosak és az utakat gyakran gyalogosokkal, lassú mezőgazdasági gépekkel és élőállatokkal kell megosztani. A jobb kormányos autók nem megengedettek az országban.
 - A közösségi közlekedés problémáit a karbantartás és a biztonsági felszerelések hiányosságai okozzák. Különösen Bakun kívül a közösségi közlekedés túlszűfolt és veszélyes.
 - Az azeri légitársaságok gépei sokszor szintén nem felelnek meg a nemzetközi elvárásoknak.
- Forrás, további hasznos információk magyar és angol nyelven:

<http://konzuliszolgalat.kormany.hu/europa-utazasi-tanacsok?azerbajdzsan>;

<http://www.azpromo.az/uploads/dba-2014/index.html>;

http://en.wikipedia.org/wiki/Transport_in_Azerbaijan;

<http://travel.gc.ca/destinations/azerbaijan>;

<http://www.smartraveller.gov.au/tips/road-travel.html>

További hasznos információk:

Az úthálózatról:

<http://dlca.logcluster.org/display/public/DLCA/2.3+Azerbaijan+Road+Network;jsessionid=3BBD0CF9BAA520296EFE9720DF570C4C>

http://www.azerbaijans.com/content_471_en.html

Adatokat ismertető infografika: http://en.trend.az/infographics_page.php?id=133

East Invest projekt a logisztikai lehetőségekről:

<http://www.east-invest.eu/en/investment-promotion/Azerbaijan-2/AZ-transport-and-logistics>

Az út- és vasúthálózatról: <http://www.azerb.com/az-tran.html>

6. Repülőterek

Nemzetközi repülőterek száma: 9.

Forrás: <http://www.azpromo.az/uploads/dba-2014/index.html>

http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_airports_in_Azerbaijan

A legfontosabb ezek közül a Bakui Heydar Aliyev repülőtér:

http://en.wikipedia.org/wiki/Heydar_Aliyev_International_Airport

Repülőterek honlapjai: <http://www.airportnakhchivan.az/?/en/>

<http://www.airport.az/>

Repülőjáratok Budapestről: hetente 2 közvetlen járat Bakuba (Wizzair).

7. Banki szolgáltatások elérhetősége

- Kétlépcsős a bankrendszer. Az első lépcső Azerbajdzsán Központi Bankja (a Nemzeti Bank nevet pár éve változtatták meg). Második lépcső a kereskedelmi bankok és egyéb nem banki hitelszervezetek. Napjainkban 45 bank és 530 bankfiók működik Azerbajdzsánban. Egy bank jött létre állami tőkével, 23 bankban külföldi tőke is van. A bankok mellett 96 nem banki hitelszervezet működik még. A bankok száma jelentősen csökkenni fog, mivel 2015. január 1-től hatályba lépő új előírások szerint az alaptőkét 10 millió euróról 50 millió euró nagyságú összegre kell emelni. Azerbajdzsánról azt tartják, hogy a FÁK területén kialakuló három pénzügyi központ közül Baku lesz az egyik. Ehhez hozzájárul Azerbajdzsánnak a térség kereskedelmi forgalmában betöltött szerepe.

Forrás: <http://hipa.hu/Region/Azerbaijan/Info>;

<http://country.eiu.com/ArticleIndustry.aspx?articleid=691245453&Country=Azerbaijan&topic=Industry&subtopic=Financial%20services>

- Azerbajdzsán egyetlen állami bankja az International Bank of Azerbaijan. A fontosabb bankok a következők: AccessBank, AGBank, Amrahbank, AtaBank, Bank of Azerbaijan, Bank of Baku, Bank Respublika, Bank Standard, Demir Bank, Kapital Bank, Mugan Bank, NBCBank, Pasha Bank, RabitəBank, SW Bank, Unibank, Xalq Bank és a ZaminBank.

Forrás: <http://azerbaijan.angloinfo.com/money/banking/>

Az azeri bankok általában 9:00 órától 18:00 óráig (de olykor 9:30-tól 17:30-ig) tartanak nyitva. Bakuban található olyan bankok, amelyek késő estig fogadják az ügyfeleket. Munkaszüneti napokon (például a nemzeti ünnepeken) a bankok zárva tartanak. Forrás:

<http://azerbaijan.angloinfo.com/money/banking/>

- A nagyobb városokban számos hotelben, üzletben és bankban fizethetünk bankkártyával (elsősorban hotelekben). A közkedvelt turisztikai úticélok esetén a bankkártyás fizetés

általában nem jelent problémát, de vidéken fel kell készülni arra, hogy csak készpénzt fogadnak el. A közösségi közlekedés igénybevételéhez is készpénzre van szükség.

Forrás: <http://azerbaijan.travel/en/facts/22-Travel-tips>;

<http://azerbaijan.angloinfo.com/money/banking/>

- Bankszámlát külföldi állampolgár is nyithat, különböző valutákban. A számlanyitáért nem kell fizetnünk (a megszüntetéséért jutalékot vonnak le), viszont a következő dokumentumokra van szükség: útlevel és vízum, ideiglenes személyi igazolvány (30 napnál további tartózkodás esetén) és kitöltött igénylőlap.

Forrás: <http://azerbaijan.angloinfo.com/money/banking/opening-an-account/>

- Többféle számlát is nyithatunk. Megtakarítási számlák esetében érdemes tájékozódni a különböző bankok kamatairól és üzletpolitikáiról. Az egyéni betéteken realizált hozam nem adóköteles.
- Külföldi vállalatok is nyithatnak számlát; az ehhez szükséges dokumentumokat lásd: <http://baku.angloinfo.com/information/money/banking/opening-an-account/>.
- A bankok szolgáltatásai követik az európai sztenderdeket; lehetőség van a pénzügyek on-line intézésére is. Egyenlegünket például több módon is lekérdezhetjük. A közüzemi számlák is befizethetők a bankokban; míg a villanyszámlák az ATM-eknél is.

Forrás: <http://www2.ibar.az/section.php?menuid=158&lang=en#3>

- Pénzösszeg átutalására lehetőséget biztosítanak a bankok (nemzetközileg is), viszont egy banki munkanapon belül a külföldi lakosok maximum 1000 dollárt utalhatnak át ingyenesen.

További információk angol nyelven:

Válaszok a banki szolgáltatásokkal kapcsolatos kérdésekre:

<http://www2.ibar.az/section.php?menuid=158&lang=en#3>

Bankok listája: http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_banks_in_Azerbaijan

8. Egyéb

- Azerbajdzsán telefonos országhívószáma: + 994. Baku körzetszáma: 12.
- A munkaidő 9 órától 17 óráig tart hétfőtől péntekig, de a későbbi munkakezdés és a hosszú ebédszünet megszokott jelenség (a munkaidő vége elhúzódhat). A kormányzati intézmények általában szombat délelőtt is nyitva vannak. A legtöbb üzlet a hét minden napján nyitva van 10 és 19 óra között. A bakui éttermek 11-től 23 óráig tartanak nyitva, míg vidéken a nyitvatartási idő a vendégek számától is függ.
- Az üzleti életben a munkaidő a fentiekől eltér – itt a 13 órás ebédszünet helyett 12 és 15 óra között bármikor szünetet tarthatnak.

Forrás: <http://www.lonelyplanet.com/azerbaijan/work-study-volunteering/work>;

<http://www.azpromo.az/uploads/dba-2014/index.html>

- A hivatalos nyelv az azeri, de az állampolgárok 38 százaléka oroszul is beszél – az üzleti és politikai életben utóbbi nyelven is megértethetjük magunkat. Az angol nyelv használata elsősorban Bakuban és a legjelentősebb városokban, illetve a fiatalabb generációk körében gyakori – viszont az azeriről és oroszról angolra fordítás írásban nyelvtanilag sokszor alacsony színvonalú. Az üzleti élet tehát egy többnyelvű környezetben folyik, melyben fontos, hogy prezentációinkat, leveleinket és névjegykártyáinkat is lefordítsuk a hivatalos nyelvre (a névjegykártya egyik oldalán azeri nyelven is fel kell tüntetni az információkat).

Forrás, további hasznos információk angol nyelven:

https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/302998/Doing_business_in_Azerbaijan.pdf

http://www.dragonicum.com/country_reports.php?region=2&country=66&page=77

Kultúra

1. Vallás, vallási szokások

Azerbajdzsán szekuláris állam, de a lakosok 80 százaléka iszlám hitű. A napi ötszöri imaidő sok más állammal szemben nem befolyásolja a munkanapot (a tárgyalásokat sem szakítják meg emiatt). Ramadán havában azonban napkeltétől napnyugtáig böjtölni szokás; ekkor a hívók egész nap nem esznek és nem isznak, ezért a munkaidő lejártával – napnyugtát követően – sietnek ezt pótolni.

Forrás, további hasznos információk angol nyelven:

<http://www.azpromo.az/uploads/dba-2014/index.html>

2. Fontosabb ünnepek

Január 20-án az 1990-ben szovjet csapatok által megölt mártírokra emlékeznek – a gyásznapon, az üzletek zárva tartanak, a rádiók és televíziók pedig elnémulnak, vagy megemlékező műsorokat sugároznak (ezt a napot ne nevezzük ünnepnek azeriek jelenlétében). Májusban ünneplik a győzelem napját és a köztársaság kikiáltásának napját is. Külön ünnepnapot kapott a hadsereg, az állami zászló és az alkotmány is. Fontos ünnep a december 31-től január 2-ig tartó nemzetközi újév, melynek keretében az azeriek kölcsönös szolidaritásáról emlékeznek meg. Márciusban tartják a hagyományos újév köszöntését. A Gurban Bayram egy vallási mozgó ünnep, amikor arról emlékeznek meg, hogy Ábrahám kész volt feláldozni fiát Istennek – ekkor a családok birkákat és teheneket vásárolnak és azokat házaik mellett tartják, hogy aztán az ünnepen levágják őket. A Ramadán a Ramadan Bayram ünnepével ér véget, ekkor a családok meglátogatják egymást, a gyermekek pedig ajándékokat kapnak.

Forrás, további hasznos információk angol nyelven: <http://www.azpromo.az/uploads/dba-2014/index.html>

3. Üzleti etikett, tárgyalási szokások

- Az országban a közvetlen, barátságos üdvözléseket részesítik előnyben. A férfiak kézfogással üdvözlik egymást, amit szorosabb kapcsolat esetén arcra adott csók egészíthet ki. A nők öleléssel és bal orcára adott csókkal üdvözlik egymást – egymást nem kézfogással köszöntik. Üdvözléskor nőekkel ne kezdeményezzünk fizikai érintkezéssel járó köszöntést.
- A határozott kézfogás fontos, de figyeljünk rá, hogy az azeriek nem ráznak kezét az ajtóküszöbök felett.
- Helyiségekbe belépve a legidősebbet vagy legmagasabb rangút köszöntsük először. Társasági alkalmakkor a hozzánk legközelebb állót üdvözljük, majd az óramutató járásával ellentétes irányban járjunk körbe a helyiségben.

- Idősebb, magasabb rangú férfiak megszólítása keresztnéven és az azt követő „muallim” kifejezéssel történik. Hölgyeknél a keresztnévet „khanum” szócska követi (ezek az úr és hölgy (kisasszony) megfelelői).
- Első találkozáskor – kíváncsisággal – kérdezzünk a beszélgetőpartner családjáról, gyermekeiről. Hasznos megtudnunk azt is, hogy milyen pozícióban és vállalatnál dolgozik. Az azeriek büszkék országukra, ezért bármikor szívesen mesélnek az ország kultúrájáról, történelméről (de a modern kori történelem témáját kerülni kell), a festői tájakról és az ország időjárás zónáiról. Az azeri-örmény konfliktust semmilyen formában ne említsük, Örményországgal kapcsolatos kérdésekre ne utaljunk. Ugyanígy kerülendő az iszlám vallásról való beszélgetés – a vallási kötődés, attitűd és vélemény minden azerinél más és más lehet. Soha ne említsük az országot vezető Ilham Aliyev és fia, Haydar Aliyev nevét negatív szövegkörnyezetben.
- Ülő helyzetben lábainkat tartsuk közel egymáshoz, vagy keresztezzük. Ne engedjük, hogy lábfejük máséhoz érjen (ekkor, aki megérintett valaki mást, röviden megérinti a másik ember kezét, jelezve, hogy nincsenek rossz szándékai). Általában is igaz, hogy amikor nem kifejezetten elkerülhetetlen, kerüljük azeri ismerőseink megérintését – ez udvariatlanságnak hat.
- A magánéleti kötődés és vonzódás megnyilvánulásait (kézen fogva sétálás) csak Bakuban és strandokon fogadják el.
- Ne lepődjünk meg, ha sorban állás közben elénk állnak – a nyugaton megszokott fegyelmezett várakozás Azerbajdzsánban nem jellemző. Ilyenkor legyünk türelmesek.
- Ne mosolyogjunk senkire, aki nem közeli ismerősünk; Azerbajdzsánban idegen emberek nem mosolyognak egymásra, csak családtagjaikra. Az udvarias mosoly ezért az azeriek számára offenzív jelentéssel bír; azt is gondolhatják, hogy megmosolyogjuk viseletüket, külsejüket.
- Az üzleti viseletnek konzervatívnak kell lennie, alkalmazkodva az évszakhoz. A legmelegebb nyári időszakban a férfiak gyakran rövid ujjú ingre váltanak és a nyakkendőt is elhagyják. Elfogadott a világos árnyalatú öltöny, a rövid szárú nadrágokat viszont az informális programokon is érdemes mellőzni. Strandokon nők számára tilos a félmeztelenség. A mecsetekbe nem szabad cipőben belépni; a lábbelit az arra kialakított helyre kell tennünk. A rövid szárú nadrág itt is tilos, a nők pedig nem hagyhatnak szabadon bőrfelületet (a helyszínen a nők általában kérhetnek külföldi látogatók számára fenntartott fejkendőket). Az azeri háztartásokban felajánlhatnak papucsot a cipő helyett.
- A találkozókat előre egyeztetni kell, és az eseményt megelőző napon érdemes telefonon vagy e-mailben további megerősítést kérni partnerünktől – a helyi üzletemberek csak ezeket a találkozókat veszik igazán komolyan. Az azeri tárgyalópartnerek az időbeli pontosságot kevésbé tartják fontosnak, de azt a másik féltől elvárják. Találkozó emiatt ritkán marad el, viszont programjaink tervezésekor érdemes a fentiekkel számolni.
- Az üzleti kommunikáció során ne várjuk el, hogy partnerünk beszéljen angolul és azt sem, hogy ő biztosítson tolmácsot. A tárgyalások során nem kell túl célratorónek tűnni, az azeriek a lényeges döntéseket megelőzően gyakran kezdeményeznek beszélgetést – akár családi, magánéleti kérdésekről –; ilyenkor hagyjuk, hogy a másik fél váltson témát. A megbeszélések előtt rendszerint közös teázásra invitálnak (vagy közben szolgálják fel). Ha partnerünk nem is fogyasztja el a felszolgált teát, örül annak, ha mi megesszük.

- Az azeriek csak azzal állapodnak meg, akit kedvelnek, és akiben megbíznak. Ezért az első tárgyalás az ismerkedés jegyében telik és csak több alkalom segíthet a megállapodások eléréséhez. A kölcsönös előnyök hangsúlyozása nagyon fontos, a tárgyalófél pozícióját vagy tapasztalatát pedig nem szabad alábecsülni. Magasabb pozíciójú emberekkel akkor tárgyalhatunk csak, ha megbizonyosodtak ajánlataink megbízhatóságáról (a legtöbb döntést a legmagasabb szinteken hozzák meg). A tárgyalások során a nem pénzügyi értékekre és előnyökre is lehet hivatkozni. Ha viszont nem tartunk szemkontaktust, könnyen úgy tűnhetünk, mintha rejtegetnivalónk lenne.
- Az azeriek a japánokhoz hasonlóan ritkán mondanak egyértelműen nemet, de ha valaki igent mond, ne legyünk biztosak benne, hogy az valóban azt jelenti.
- Az üzleti tevékenység során (például aláírások, bélyegzők, dokumentumok, igazolások, árcímkek, reklámok, árlisták esetén) az azeri nyelv használata kötelező. Emellett feltűntethetők az információk más nyelven is.
- Az ajándékozásnak nincs helye az üzleti életben; a kapcsolatépítés eszköze ehelyett a városnézés és a közös étkezés. Jelképes, az adó országára utaló ajándékot azonban jóindulattal fogadnak el. Ajándékozásnál vallási okokból óvatosnak kell lenni az alkoholos italokkal. Az ajándékozás egyetlen helye a vendégség – ekkor dekorációs tárgyakat, a gyermekeknek drága cukorkákat vagy teasüteményt, hölgyeknek esetleg virágot lehet adni. Figyeljünk arra, hogy az azeriek a páros százból álló csokrokat a sírokra helyezik, mivel a páros számok számukra a halálhoz kapcsolódnak. Az ajándékot kétszer illik elutasítani, harmadszorra pedig elfogadni – illetve háromszor kínálni.

Forrás, további hasznos információk angol nyelven:

<http://www.kwintessential.co.uk/resources/global-etiquette/azerbaijan.html>

<http://www.azpromo.az/uploads/dba-2014/index.html>

<http://www.azerb.com/az-busi.html>

http://www.dragonicum.com/country_reports.php?region=2&country=66&page=77

4. További hasznos információk a kultúráról angol nyelven

Wikipedia: <http://en.wikipedia.org/wiki/Azerbaijan>

http://en.wikipedia.org/wiki/Culture_of_Azerbaijan

A nők helyzetéről: http://en.wikipedia.org/wiki/Women_in_Azerbaijan

Wikitravel: <http://wikitravel.org/en/Azerbaijan>

Összefoglaló: <http://www.everyculture.com/A-Bo/Azerbaijan.html>

Illemszabályok:

http://www.culturecrossing.net/basics_business_student_details.php?Id=16&CID=15

További információk, linkgyűjtemény

1. Általános információk

A Nemzeti Befektetési Ügynökség részletes országinformációs oldala számos elérhetőséggel: <http://hipa.hu/Region/Azerbaijan/Info>

Az Azeri Exportot és Befektetéseket Támogató Alapítvány (Azerbaijan Export and Investment Promotion Foundation, AZPROMO) kiadványai és tájékoztatói:

<http://www.azpromo.az/1/en/2>

Wikipedia oldal magyar nyelven: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Azerbajdzs%C3%A1n>

Wikipedia oldal angol nyelven: <http://en.wikipedia.org/wiki/Azerbaijan>

CIA Factbook angol nyelven:

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/aj.html>

A Világbank adatbázisa angol nyelven: <http://www.worldbank.org/en/country/azerbaijan>

A Statisztikai Bizottság oldala: <http://www.stat.gov.az/indexen.php>

A Világbank és a Nemzetközi Pénzügyi Társaság „Doing Business” adatbázisa angol nyelven – tudnivalók a vállalat alapításról:

<http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/azerbaijan/starting-a-business/>

Nemzetközi összehasonlítás a vállalat alapítás egyszerűségéről:

<http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/azerbaijan/>

Kormányzati portál:

Azerbajdzsán külügyminisztériuma:

<http://www.mfa.gov.az/?language=en&options=content&id=223>

Azerbajdzsán belügyminisztériuma: <http://www.mia.gov.az/?/en/mainpage/>

2. Baku

Wikipedia: <http://en.wikipedia.org/wiki/Baku>

Utazóknak:

<http://wikitravel.org/en/Baku>; <http://www.lonelyplanet.com/azerbaijan/baku-baki>

Azerbajdzsán hivatalos idegenforgalmi honlapja:

<http://azerbaijan.travel/en/region/47-Baku>

Baku látványosságainak bemutatása:

<http://www.advantour.com/azerbaijan/baku/sites.htm>

Látnivalók és elérhetőségek:

<http://baku.angloinfo.com/information/lifestyle/local-tourism/tourist-attractions/>

Baku rendőrségének weboldala: <http://www.bakupolice.gov.az/>

A Bakuban működő rendőrkapitányságok elérhetőségei:

<http://mia.gov.az/?/en/content/29188/>

3. Angol nyelvű híroldalak

<http://www.news.az/>

<http://www.azernews.az/>

<http://www.today.az/>

<http://en.trend.az/>

<http://en.apa.az/>

<http://www.azeritimes.com/>

4. Repterek, légitársaságok

Az azeri légitársaság honlapja: <http://www.azal.az/>

Baku nemzetközi repülőtere: <http://www.airport.az/>

Azerbajdzsán repülőtereinek listája:

http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_airports_in_Azerbaijan

Az MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet olyan nonprofit kutatóműhely, amely elsősorban alkalmazott közgazdasági kutatásokat folytat. Célja, hogy elméletileg és empirikusan megalapozott ismereteket és elemzéseket nyújtson a magyar gazdaság és a magyar vállalkozások helyzetét és kilátásait befolyásoló gazdasági és társadalmi folyamatokról.

MKIK GVI Institute for Economic and Enterprise Research
Hungarian Chamber of Commerce and Industry

Írta: Oláh Dániel

Közreműködtek:

Alberti Éva
Bárdits Anna
Hajdu Miklós
Makó Ágnes
Révész Erika
Tóth István János
Varga Anita
Verba Zoltán

Projektvezető:

Makó Ágnes (vezető kutató, GVI)
e-mail: agnes.mako@gvi.hu

Kutatásvezető:

Tóth István János, Ph.D.
tudományos főmunkatárs, MTA KRTK KTI,
ügyvezető igazgató, MKIK GVI
e-mail: istvan.janos.toth@gvi.hu

Kézirat lezárva: 2015. március

Az országprofil **Leimeter Ilona**, Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Nemzetközi Igazgatósága, 2016 júniusában frissítette.

Projekt: ORSZÁGPROFIL_2014

MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet

Cím: 1034 Budapest, Bécsi út 120.

Tel: 235-05-84

Fax: 235-07-13

e-mail: gvi@gvi.hu

Internet: <http://www.gvi.hu>